

Седам срећних држава - о чему су се заиста договорили Запад и Иран и зашто је то светска вест дана

Република Иран и делегације шест светских сила (САД, Русија, Немачка, Велика Британија, Француска и Кина) постигли су договор о ограничавању спорног иранског нуклеарног програма, док ће тој земљи заузврат бити укинута санкције.

Насмејани потписници споразума: Џон Кери делује посебно задовољно исходом разговора

Након 18 дана интензивних преговора у Бечу историјски споразум је коначно потписан. Након бојазни светских сила да постоји озбиљна претња да Иран добије атомско оружје, што би отворило и могућност још једне америчке војне интервенције у муслиманском свету, та земља је пристала на ограничавање свог нуклеарног програма.

Поменути споразум спречиће Иран да произведе довољно материјала за прављење нуклеарног оружја за најмање наредних 10 година и увешће нове одредбе за инспекцију иранских постројења, укључујући и војних.

Хасан Рохани: Иран никад неће тежити нуклеарном оружју

Нуклеарни споразум између Ирана и шест светских сила, представља ново поглавље сарадње Исламске Републике са спољним светом након година санкција.

То је изјавио ирански председник Хасан Рохани у телевизијском обраћању уживо после постизања споразума.

Рохани је рекао да ће Иран поштовати обавезе из споразума док то чине и светске силе и додао да споразум штити оно што је Иран остварио у оквиру нуклеарног програма, и да ће елиминисати међусобно неповерење, навео је Ројтерс.

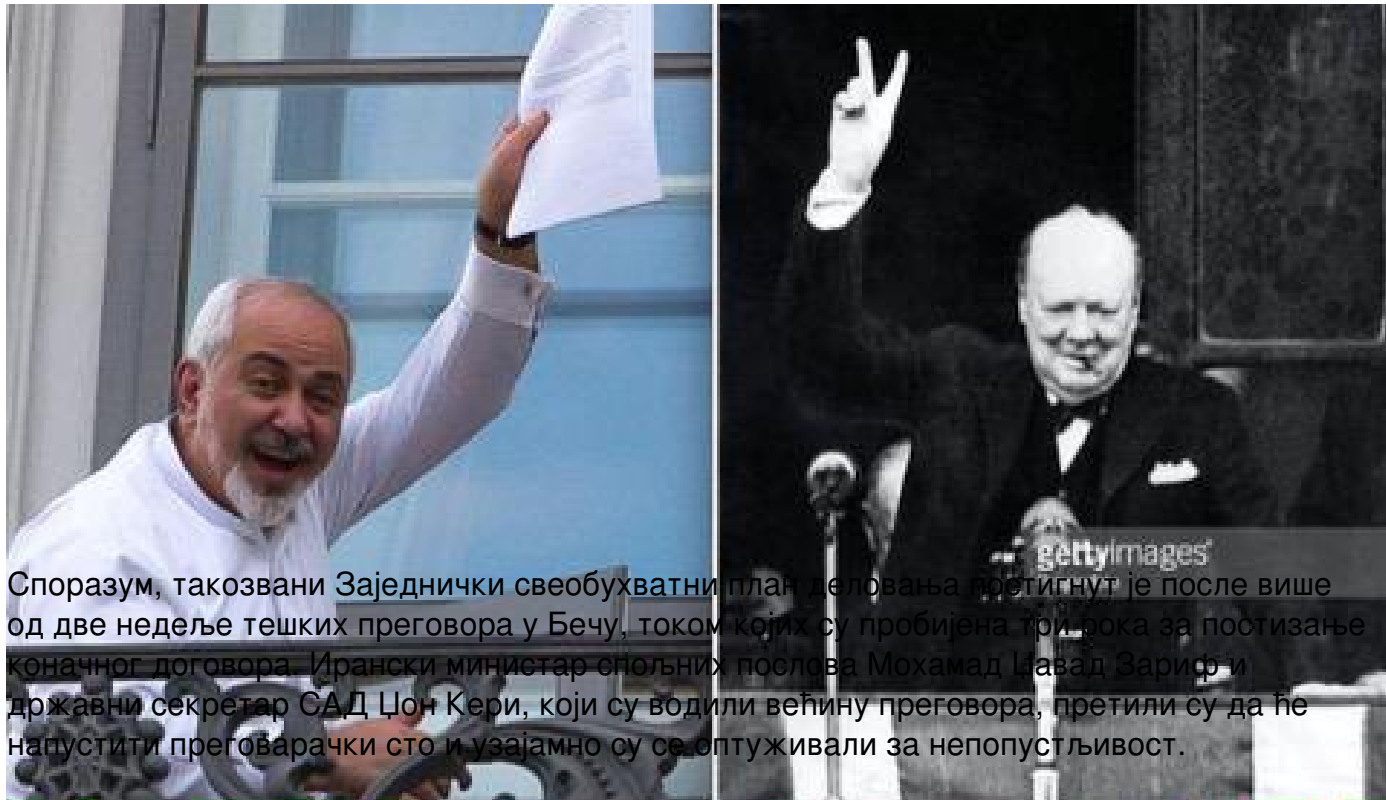
Иран "никада неће тежити нуклеарном оружју, са или без имплементације" споразума, казао је Рохани.

Такво оружје "у супротности је са нашом вером" и противно декрету врховног верског вође ајатолаха Алија Хамнеија којим се забрањује развој атомске бомбе, истакао је Рохани, пренео је АФП.

Рохани је, такође, позвао суседне земље да игноришу, оно што је назвао, пропагандом Израела, нагласавши да Иран има заједнички интерес за стабилност у региону.

Аmano: Мапа решена је откривена

Шеф Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА) Јукија Аmano изјавио је данас да је са Ираном потписао мапу пута која ће омогућити истрагу ранијих и садашњих

Споразум, такозвани Заједнички свеобухватни план деловања постигнут је после више од две недеље тешких преговора у Бечу, током којих су пробијена три рока за постизање коначног договора. Ирански министар спољних послова Мохамад Јавад Зариф и државни секретар САД Џон Кери, који су водили већину преговора, претили су да ће напустити преговарачки сто и узајамно су се оптуживали за непопустљивост.

Преокрет је дошао после неколико кључних компромиса. Иран је прихватио да се настави УН ембарго на оружје у наредних пет година, с могућношћу да се прекине раније ако Међународна агенција за атомску енергију (ИАЕА) дефинитивно потврди да Иран не развија атомско оружје.

Сличан услов је стављен на рестрикције УН на пренос технологије за балистичке ракете Техерану, који може да траје до осам година.

Иранска државна новинска агенција ИРНА известила је да ће сва нуклеарна постројења у Ирану остати оперативна, на основу споразума постигнутог у Бечу.

"Сва иранска нуклеарна постројења наставиће с радом. Ниједно неће бити заустављено или уклоњено. Иран ће наставити обогаћивање уранијума. Истраживање и развој кључних центрифуга (ИР6, ИР-5, ИР4, ИР 8) ће се наставити", јавила је иранска агенција.

ИРНА је пренела изјаву шефа иранске агенције за нуклеарну енергију Алија Акбара Салехија који је рекао да споразум Ирана са светским силама поштује "црвене линије" његове земље.

"Након потписивања мапе пута (са ИАЕА), сви проблеми биће решени", рекао је Салехи.

Иран очекују економски раст и повећање извоза

Укидање санкција Ирану ће донети брз економски раст услед отклањања рестрикција које су драстично нашкодиле увозу и смањили његов извоз нафте. Такође, милијарде америчких долара иранске имовине, замрзнуте услед уведених санкција, биће одмрзнуте.

У том контексту, Иран ће ојачати економску снагу, тиме и политички утицај, на шта пак, неки блискосточни актери попут Саудијске Арабије и Израела неће благонаклоно гледати.

Економски угао

Прилив капитала на тржиште Ирана након укидања санкција могао би достићи милијарду долара већ 2016. године, сматрају стручњаци инвестиционе банке Ренесанс капитал, Чарлс Робертсон и Дениел Солтер.

По мишљењу експерата, отварање иранског тржишта биће један од најинтересантнијих догађаја за земље у развоју за много година.

Односи инвеститора према Ирану после укидања санкција могу бити исто онако позитивни какви су били према Русији 1996. и 1997. године, верују у Ренесанс капиталу.

Поред тога, после скидања санкција Иран, по мишљењу стручњака, може да повећа извоз нафте за 750.000 барела дневно, на основу повећања производње на 4,4 милиона барела дневно. У 2016. години обим извоза нафте може порастати за још 50.000 барела дневно кроз продају 19 милиона барела нафте који се чувају у цистернама.

На тај начин обим извоза иранске нафте може да оствари снажан раст, на 52 милијарде долара, са 35 милијарди. При томе, такав раст од 17 милијарди долара представља око четири одсто бруто домаћег производа (БДП) земље.

Према процени банке, раст реалног БДП Ирана у 2015. финансијској години (април 2015.- март 2016. године) може достићи пет одсто, а у 2016. финансијској години 5,7 одсто. Раст инвестиција на годишњем нивоу у 2015. финансијској години биће 10 одсто, а у 2016. - 12 одсто, прогнозирају стручњаци Ренесанс капитал.

Владимир Путин поздравио споразум

Председник Русије назвао је овај споразум "разумним избором који омогућава стабилност и сарадњу".

